

Начало>Парични искиове>Налагане на мерки по обезпечение на искиове в държавите от ЕС

Налагане на мерки по обезпечение на искиове в държавите от ЕС

Румъния

1 Какви са различните видове мерки?

Обезпечителните мерки биват обезпечителен и съдебен забор и възбрана и забор. Обезпечителните мерки представляват процесуални мерки по забор и пазене, наложени от съда върху имущество на длъжника, с цел да се попречи на ответната страна да унищожи или отчужди въпросното имущество или да намали размера му.

Обезпечителният забор или обезпечителната възбрана се изразява в „замразяване“ на проследимото имущество на длъжника с цел то да бъде осребрено след получаване на изпълнително основание от кредитора. Гражданският процесуален кодекс съдържа редица специални разпоредби относно процедурата по налагане на обезпечителен забор на плавателни съдове от гражданското корабоплаване.

Съдебният забор или съдебната възбрана представлява замразяване на имущество, което се поверява за отговорно пазене на лице, определено от съда.

Съдебен забор или съдебна възбрана може да се налагат, когато производството е образувано във връзка с право на собственост или друго основно вещно право, с владението на дадено имущество или ползването или управлението на имущество, което е в съсобственост, като съдът може да допусне съдебния забор или съдебната възбрана спрямо него.

Забор може да се налага по отношение на парични средства, ценни книжа или други проследими движими нематериални активи, дължими на длъжника от трето лице.

Изпълнителният забор е вид непряко принудително изпълнение, чрез което се осребряват и събират парични средства, ценни книжа или други проследими движими нематериални активи.

Някои от решенията на първоинстанционния съд по закон подлежат на предварително изпълнение, когато целта им е определяне на условията за упражняване на родителски права, правото на лични отношения с малолетни или непълнолетни деца и местоживеенето на малолетни или непълнолетни деца; възнаграждение, обезщетение за безработица, обезщетение за трудова злополука; ренти, задължения за издръжка, детски надбавки и пенсии; обезщетение при смърт или телесна повреда или при увреждане на нечие здраве; извършване на неотложни ремонтни дейности; запечатване, разпечатване или изготвяне на опис на имущество; искиове относно владение; съдебни решения, постановени въз основа на признаване от страна на ответника на иска на ищеца и т.н. Тези съдебни решения подлежат на предварително изпълнение.

Съдът може да допусне предварително изпълнение на съдебните решения, отнасящи се до имущество.

Що се отнася до обезпечаването на доказателства, всяко лице, което има интерес от неотложно изслушване на свидетелски показания, изготвяне на становище от вещо лице или установяване на състоянието на определено имущество, или от признаването на писмен документ, факт или право, може да поиска както преди, така и по време на процеса тези доказателства да бъдат събрани.

Ако притежателят докаже, че неговите права на интелектуална собственост са предмет на незаконно, текущо или предстоящо действие и че има вероятност такова действие да му причини вреди, които са трудни за поправяне, той може да поиска временни мерки от съда (забрана за нарушаване или спиране на нарушението; предприемане на необходимите мерки за гарантиране на съхранението на доказателствата).

В случай на вреди, причинени чрез писмени или аудио-визуални средства, съдът може да разпорежи спиране на вредоносното действие само ако причинените на жалбоподателя вреди са сериозни, ако действието е явно неоснователно и ако предприетата от съда мярка не изглежда да е непропорционална спрямо причинените вреди.

Съдът взима решение по искането в съответствие с разпоредбите за налагането на временни мерки. Когато искането е направено преди предявяване на иск по същество, в решението за разпореждане на временна мярка също така се посочва срокът, в който трябва да се предяви искът по същество, като в противен случай мярката ще да бъде прекратена по право. Ако има вероятност с предприетите мерки да се причинят вреди на насрещната страна, съдът може да изиска от жалбоподателя да предостави гаранция в размер на определена от съда сума.

Мерките, предприети преди завеждане на иск за защита на нарушеното право, се прекратяват по право, ако жалбоподателят не е подал молба до съда в срока, определен от съда, но не по-късно от 30 дни след датата, на която са наложени мерките.

От жалбоподателя се изисква, по молба на заинтересованата страна, да поправи вредите, причинени в резултат на наложените временни мерки, ако искът по същество е отхвърлен като неоснователен. Ако обаче жалбоподателят не е имал вина или е имал лека вина, съдът, предвид действителните обстоятелства, може или да откаже да го задължи да заплати вредите, претендирани от насрещната страна, или да разпорежи те да бъдат намалени.

2 При какви условия могат да бъдат постановени такива мерки?

2.1 Производство

Съдът налага обезпечителен забор и принудителното изпълнение се извършва от съдебния изпълнител, без да е необходимо разрешение или друга формалност, освен вписването. Освен това заборът се налага без покана или предизвестие до длъжника.

Мерките се допускат само от първоинстанционния съд, компетентен да разгледа главния иск (ако става дума за съдебен забор, забор), или от първоинстанционния съд, разглеждащ делото, или компетентния съд по местонахождение на вещите (съдебен забор). По такива специални производства не е задължително да се ползва адвокатска помощ. Съдебното решение за налагане на обезпечителен забор или възбрана и забор се изпълнява от съдебен изпълнител. Съдебният пазач на вещите може да съставя всички документи, свързани със запазването и управлението на вещите, да получава приходите и дължимите суми и да плаща текущите задължения и задълженията, установени в изпълнителното основание. Предвидими са само разностите за съдебните гербови налози като съгласно член 11, параграф 1, буква б) от Извънредно постановление № 80 на правителството от 26 юни 2013 г. относно съдебните гербови налози те възлизат на 100 RON за молбите за допускане на обезпечителни мерки и на 1 000 RON за молбите за налагане на забор върху плавателни и въздухоплавателни средства. Кредиторът може да бъде задължен да плати парична гаранция, чийто размер се определя от съда. Ако искът на кредитора не е посочен в писмен вид, по закон паричната гаранция се определя на половината от претендираната стойност.

Изпълнителният заповор се изпълнява, по искане на кредитора, от съдебен изпълнител, чиято кантора е в съдебния район на апелативния съд по местоживеенето/седалището на длъжника или на третото лице, на което се налага заповор, а в случай на банкови сметки — от съдебен изпълнител по местоживеенето/седалището на длъжника или мястото, където се намира седалището/представителството на кредитната институция. *За предварително изпълнение* молбата може да се отправи в писмен вид или устно пред компетентния съд до приключване на устните прения. Съдът може да допусне предварително изпълнение на решения, касаещи имущество, когато счете, че мярката е необходима с оглед на това, че претендираното право изглежда обосновано, или с оглед на състоянието на неплатежоспособност на длъжника, или когато прецени, че ако мярката не бъде изпълнена незабавно, кредиторът ще претърпи вреди. В тези случаи съдът може да задължи кредитора да представи парична гаранция.

Що се отнася до обезпечаването на доказателства, преди завеждане на делото молбата за обезпечение на доказателства се подава в съда от първа инстанция по местоживеенето на лицето, което ще се разпитва, или по местонахождението на имота, върху който ще се извърши огледът, а в хода на производството — в съда, който разглежда делото по същество на първа инстанция. В молбата на страната се посочват доказателствата, чието обезпечение се иска, фактите, които ще се доказват с тях, както и причините, поради които е необходимо събирането на такива доказателства или съгласието на ответната страна.

2.2 Основни условия

За налагане на обезпечителен заповор или възбрана и заповор трябва да има вече висящо дело. Съдебен заповор може обаче да се допусне дори и да няма висящо дело. Кредитор, който не разполага с изпълнително основание, може да поиска налагане на обезпечителен заповор или възбрана или заповор, ако докаже, че е предявил иск пред съда.

В неотложни случаи молбата за учредяване на обезпечителен заповор на плавателно средство може да бъде подадена дори преди предявяването на иск по съществото на делото.

Съдът може да допусне налагане на съдебен заповор/възбрана или на обезпечителен заповор, ако тази мярка е необходима за запазване на съответното право и има висящо дело за собственост или друго основно вещно право, за владение върху имущество или за ползването или управлението на съсобствено имущество.

Съдебен заповор може да бъде допуснат дори при липсата на образувано дело по същество, като той може да бъде учреден върху: имущество, предложено от длъжника за неговото освобождаване; имущество, за което заинтересованата страна има основателни причини да се опасява, че може да бъде преместено, унищожено или променено от собственика му; движимо имущество, представляващо гаранцията на кредитора, когато той смята, че длъжникът му е неплатежоспособен или има основания да предполага, че длъжникът ще се опита да избегне принудително изпълнение, или пък се опасява, че имуществото ще бъде преместено или увредено.

Съдът взема решение по молбата за неотложно налагане на обезпечителен заповор или възбрана/заповор в закрито заседание, без призоваване на страните, като постановява определение с изпълнителна сила, в което се определят, когато е приложимо, размерът на гаранцията и срокът за плащането ѝ. Молбата за съдебен заповор/възбрана се разглежда незабавно с призоваване на страните. Ако молбата е допустима, съдът може да задължи жалбоподателя да заплати парична гаранция, а в случай на недвижими имоти се извършва вписване в поземления регистър.

Няма изисквания във връзка с неотложността на молбата, но при искане на обезпечителен заповор или възбрана или на заповор кредиторът може да докаже, дори ако вземането не е изискуемо, че има опасност решението да не бъде изпълнено поради преместване или унищожаване на съответното имущество.

Изпълнителният заповор се извършва без връчване на призовки, въз основа на определение за допускане на принудителното изпълнение, като на третото лице се изпраща известие, в което се посочва изпълнителното основание, заедно с определението за допускане на принудителното изпълнение. Длъжникът също се уведомява за наложената мярка. Със съобщението за заповор третото лице, което става трето задължено лице, се уведомява, че му е наложена забрана да предава на длъжника сумите или движимото имущество, които дължи или ще дължи, като се посочва, че те са запорирани, доколкото това е необходимо за целите на принудителното изпълнение.

Що се отнася до обезпечаването на доказателства, изискването е да съществува опасност доказателствата да изчезнат или събирането им в последващ момент да бъде трудно. Ако ответната страна даде съгласието си, молбата може да бъде подадена дори при липсата на каквато и да е неотложност. Съдът призовава страните и връчва на ответната страна копие от молбата. Съдът разглежда искането в закрито заседание и по него се постановява определение. Ако има опасност от забавяне, съдът може да допусне искането, без да призове страните.

3 Предмет и естество на тези мерки?

3.1 Какви видове активи могат да бъдат обект на тези мерки?

Заповор може да бъде наложен върху банкови сметки, нематериални активи, ценни книжа и др.

Обезпечителен заповор или възбрана могат да бъдат наложени върху материални движими активи, регистрирани превозни средства, недвижимо имущество и т.н.

Съдебен заповор или възбрана могат да бъдат наложени върху недвижимо имущество, движимо имущество и др.

На изпълнителен заповор подлежат парични средства, ценни книжа и друго нематериално движимо имущество.

3.2 Какви са последиците от тези мерки?

По отношение на обезпечителния заповор или възбрана и заповор запорираното/възбраненото имущество може да бъде осребрено само след като кредиторът получи изпълнителното основание.

Обезпечителен заповор на плавателно средство се изпълнява чрез задържане на кораба от пристанищните служби на пристанището, в което се намира той. В този случай пристанищната служба не издава необходимите документи за отплаване и не позволява на кораба да напусне пристанището.

Възможно е налагане на санкция под формата на глоба, но само ако жалбоподателят недобросъвестно получи обезпечителна мярка, която ощетява ответника. На ответника/длъжника може да бъде наложена наказателноправна санкция в случай на неизпълнение на съдебно решение. Ако длъжникът представи достатъчна гаранция, съдът може да отмени обезпечителния заповор по негово искане. Молбата за освобождаване на имуществото се разглежда в рамките на бързо производство в закрито заседание с призоваване на страните, с даване на кратък срок чрез определение.

По същия начин, ако главният иск, във връзка с който е била наложена обезпечителната мярка, бъде оттеглен, отхвърлен или обявен за неоснователен с окончателно решение или ако лицето, подало иска, се откаже от изпълнението на решението, длъжникът може да поиска отмяна на обезпечителната мярка от съда, който я е допуснал. Съдът се произнася по това искане с окончателно решение, без призоваване на страните.

Що се отнася до изпълнителния заповор, всички парични средства и имущество, подлежащи на заповор, се запорират от датата на връчване на съобщението за налагане на заповор на третото задължено лице. От момента на налагане на обезпечението до пълното плащане на задълженията,

посочени в изпълнителното основание, третото задължено лице не може да извършва плащания или каквито и да било действия, които биха могли да намалят размера на заповираното имущество. Когато заповираното вземане е обезпечено с ипотека или друга имуществена гаранция, кредиторът, в чиято полза се налага заповирането, има право да поиска заповирането да бъде вписан в поземления регистър или в други публични регистри.

3.3 Каква е валидността на тези мерки?

При обезпечителен заповиран или възбрана и заповиран съдебните решения могат да определят срокове, които не съвпадат с продължителността на наложената от съда обезпечителна мярка (например срокът, в който кредиторът трябва да внесе парична гаранция, като в противен случай заповирането се отменя).

Ако главният иск бъде отхвърлен, обявен за неоснователен или оттеглен, обезпечителната мярка остава в сила до постановяване на решение за нейната отмяна, а ако искът е основателен — до изпълнението на решението или до предоставяне на достатъчни гаранции от длъжника.

Жалбите винаги се разглеждат с призоваване на страните.

Що се отнася до изпълнителния заповиран, всички парични средства и имущество, подлежащи на заповиран, се заповират от датата на връчване на съобщението за налагане на заповиран на третото задължено лице. От момента на налагане на заповиран до пълното плащане на задълженията, посочени в изпълнителното основание, включително за периода на спиране на принудителното изпълнение чрез заповиран, третото задължено лице не може да извършва плащания или каквито и да било действия, които биха могли да намалят размера на заповираното имущество, освен ако в закона не се предвижда друго.

В срок от пет дни, считано от връчването на съобщението за заповиран или от настъпването на падежа на вземането на бъдещи суми, третото задължено лице трябва да остави парите на влог или да замрази заповираното нематериално движимо имущество. Съдебният изпълнител освобождава вложената сума или я разпределя.

Ако третото задължено лице не изпълни задълженията си, кредиторът, в чиято полза е допуснато обезпечението, длъжникът или съдебният изпълнител може да сезира компетентния съд с искане да утвърди заповирането. Ако от събраните доказателства бъде установено, че третото задължено лице дължи вземане на длъжника, съдът постановява решение за утвърждаване на заповирането, с което задължава третото задължено лице да плати на кредитора сумата, дължимата на длъжника; ако се установи, че третото задължено лице не дължи вземане на длъжника, съдът отменя заповирането. Ако заповирането е наложено върху нематериално движимо имущество, което към момента на изпълнение е във владение на третото задължено лице, съдът взема решение и относно неговата продажба.

Що се отнася до обезпечаването на доказателства, допустимостта и относимостта на представените доказателства се преценяват от съда при разглеждането на делото. Представените доказателства могат да се използват и от страната, която не е поискала тяхното събиране. Разходите за събирането на доказателства се присъждат от съда, разглеждащ делото по същество.

4 Има ли възможност за обжалване на наложена мярка?

При обезпечителен заповиран или възбрана или заповиран определението за допускане на обезпечението подлежи на обжалване само в срок от пет дни от постановяването или връчването на определението — в зависимост от това дали страните са били призовани, или не, за разглеждането на молбата пред по-висшестоящия съд. Ако молбата е разгледана на първа инстанция от апелативния съд, мярката подлежи на обжалване с касационна жалба. Това средство за правна защита води или до отмяна на мярката, или до нейното потвърждаване. Всяка заинтересована страна може да обжалва изпълнението на обезпечителната мярка.

При изпълнителен заповиран решението за допускане на заповирането може да се обжалва само в 5-дневен срок от връчването на съобщението за него.

Окончателното решение, с което мярката се потвърждава, има действието на прехвърляне на вземането и представлява изпълнително основание срещу третото задължено лице до размера на сумите, посочени в решението. След потвърждаване на заповирането третото задължено лице оставя сумата на влог или я изплаща до размера, посочен изрично в решението за потвърждаване на заповирането.

При предварително изпълнение, ако молбата е отхвърлена от първоинстанционния съд, отказът може да бъде обжалван. Възможно е да се поиска спиране на предварителното изпълнение като това може да се направи както с апелативната жалба, така и с отделна молба в рамките на апелативното производство. До разглеждане на молбата за спиране на принудителното изпълнение, същото може да бъде временно допуснато с обезпечително разпореждане, дори преди завеждане на делото.

При обезпечаването на доказателства определението, с което се допуска събирането им, има изпълнителна сила и не подлежи на обжалване.

Решението за отхвърляне на молбата може да бъде обжалвано самостоятелно в срок от пет дни от постановяване на определението, ако страните са били призовани, или от датата на връчване на съобщението, ако страните не са били призовани.

Доказателствата, които трябва да бъдат представени, може да бъдат събрани незабавно или в рамките на срока, определен за тази цел.

Събирането на представените доказателства се констатира с определение, което не подлежи на обжалване.

Последна актуализация: 08/08/2022

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.